

3.3.5 Den Sociale Ankestyrelse

Det sociale nævns godkendelser og afgørelser kan indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. Nævnets godkendelser og afgørelser i sager om magtanvendelse er 1. instansafgørelser og vil derfor efter det almindelige 2. instansprincip kunne indbringes for Den Sociale Ankestyrelse.

Hvis der klages over nævnets godkendelser eller afgørelser om magtanvendelse m.v., skal Ankestyrelsen altid optage sagen til behandling.

3.3.6 Landsretten

Efter grundlovens § 71, stk. 6, skal lovligheden af en administrativ frihedsberøvelse kunne forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Grundlovsbestemmelsen skal sikre, at der er en let adgang til at få prøvet lovligheden af en administrativ frihedsberøvelse af domstolene blot ved fremsættelse af begæring herom. Lovforslaget indeholder derfor også regler om, at Ankestyrelsens afgørelser i sager om tilbageholdelse i boligen og om optagelse i særlige botilbud uden samtykke, der kan have karakter af administrativ frihedsberøvelse, vil kunne indbringes af den person, som afgørelsen vedrører, blot ved henvendelse til Ankestyrelsen. Ankestyrelsens afgørelse indbringes herefter for landsretten. Klagefristen er som sædvanlig 4 uger efter, at klageren eller dennes repræsentant, advokat eller værge har fået meddelelsen om afgørelsen.

3.3.7 Højesteret

I overensstemmelse med det almindelige princip om principielle sager foreslås det, at Procesbevillingsnævnet kan give tilladelse til anke eller kære af landsrettens afgørelser, hvis sagen har principiel betydning.

3.3.8 Registrering af foranstaltninger, indberetning, tilsyn og planer

Det foreslås, at der skal foretages en registrering, hver gang magtanvendelse m.v. finder sted. Registrering skal også foretages i de tilfælde, hvor foranstaltningen er godkendt eller besluttet af det sociale nævn.

Registrering hver gang magtanvendelse finder sted, og faste tidsintervaller for indberetning er forudsætningen for, at der kan ske en løbende vurdering af, hvordan indsatsen i forhold til den enkelte bedst muligt kan tilrettelægges. Det er også en forudsætning for løbende udvikling af alternative og mindre indgribende metoder, og for at personale kan rustes bedst muligt til at tackle konfliktsituationer. Det er således også væsentligt, at der løbende er politisk bevågenhed om disse forhold, og at problemer og metoder kan indgå i

dialog mellem amtet eller kommunen og brugerorganisationer og pårørende.

Det foreslås, at magtanvendelse skal indberettes til kommunalbestyrelsen eller amtsrådet også i de tilfælde, hvor foranstaltningen er godkendt af det sociale nævn. Der vil administrativt blive fastsat regler om, hvorledes registrering og indberetning skal tilrettelægges.

At skulle registrere og indberette indebærer, at der reflekteres over hændelsen, når den skal beskrives for andre, og det kan også give anledning til, at man i højere grad kan se begrundelsen for ens egen handling, og at dette kan medvirke til pædagogiske overvejelser om, hvordan man fremover undgår at anvende magt.

Der skal således ske en rapportering af den stedfundne magtanvendelse til det politiske system, som efter lov om retssikkerhed og administration har forpligtelsen til at føre tilsyn. I tilfælde, hvor der sker overtrædelse af reglerne eller, hvor fortsat magtanvendelse skal godkendes af det sociale nævn, skal der foretages en øjeblikkelig indberetning.

Tilsynspligten indebærer en pligt til at påse, at indsatsen er tilrettelagt på en fagligt forsvarlig måde, og at det forebygges, at problemer ikke udvikler sig. Kommunalbestyrelsen/amtsrådet har således en pligt til at holde sig informeret og til at gribe ind. Dette gælder også i forhold til svage grupper som ikke eller kun meget vanskeligt selv kan reagere over for den ydede indsats.

Indberetningspligt er med til at skabe synlighed, både i forhold til medarbejdere, forvaltning og politikere.

Der er efter forslaget tillige en obligatorisk forpligtelse for kommunen eller amtskommunen til at udarbejde planer i overensstemmelse med servicelovens § 111 for denne persongruppe, jf. bemærkningerne til § 109 l.

3.3.9 Bemyndigelse

Forslaget indeholder en bemyndigelse for socialministeren til at fastsætte regler om iværksættelse af foranstaltninger, registrering, indberetning, godkendelse og udarbejdelse af planer, jf. § 109 m.

Disse regler vil omfatte en videreførelse af princippet i den gældende magtanvendelsesbekendtgørelse, hvorefter almindelige pædagogiske virkemidler altid træder i stedet for anvendelse af fysisk magt.

Der udarbejdes en vejledning, som indeholder retningslinier for den pædagogiske og behandlingsmæssige indsats, som anvendes i forbindelse med udførelsen af servicetilbud.